

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

«ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ»

підготовки

магістра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Штучний інтелект у міжнародних відносинах» підготовки магістра

Розробник: к.г.н., доцент кафедри міжнародних відносин
Романюк Наталія Іванівна

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Пікулик О.Б.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин,
протокол № 1 від 01.09. 2025 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є.В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	галузь знань - С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, спеціальність – С 3 Міжнародні відносини, освітньо-професійна програма Міжнародні відносини та європейська інтеграція освітній рівень магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1-й
		Семестр 1-ий
ІНДЗ: €		Лекції 10 год.
		Семінарські 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
	Консультації 8 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

ПП Романюк Наталія Іванівна

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри міжнародних відносин

Контактна інформація Romaniuk.natalia@vnu.edu.ua 0508189454

Дні занять : заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Штучний інтелект у міжнародних відносинах» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти магістерського рівня.

ВОК «Штучний інтелект у міжнародних відносинах» має аналітичний і практикоорієнтований характер та спрямований на формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про роль і вплив технологій штучного інтелекту на сучасну систему міжнародних відносин. Курс охоплює теоретичні засади штучного інтелекту, напрями його застосування у світовій економіці, військовій сфері, дипломатії, міжнародній безпеці та

глобальному управлінні, а також аналізує етичні, правові й політичні виклики, пов'язані з використанням ШІ.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою курсу є формування у здобувачів освіти системних знань про сутність, можливості та ризики використання штучного інтелекту в міжнародних відносинах, а також розвиток аналітичних навичок оцінки його впливу на глобальні політичні, економічні та безпекові процеси.

Завдання курсу: розкрити теоретичні підходи до визначення та класифікації штучного інтелекту; проаналізувати основні напрями застосування ШІ у світовій економіці; дослідити використання ШІ у військовій сфері та міжнародній безпеці; охарактеризувати роль ШІ у дипломатії та цифровій дипломатії; визначити етичні, правові та політичні виклики використання ШІ; сформуванати навички критичного аналізу міжнародних ініціатив щодо регулювання ШІ.

У процесі вивчення курсу формуються такі soft skills: критичне та аналітичне мислення, комунікативні навички, робота в команді, уміння приймати рішення, інформаційна та медіаграмотність, навички публічних виступів.

3. Soft skills.

У результаті вивчення освітнього компонента «Штучний інтелект у міжнародних відносинах» у здобувачів вищої освіти формуються такі ключові soft skills:

- комунікативні навички – здатність аргументовано висловлювати власну позицію щодо впливу штучного інтелекту на міжнародні відносини, брати участь у фахових дискусіях і дебатах з питань міжнародної безпеки, дипломатії, глобального управління та технологічного розвитку;
- критичне та аналітичне мислення – уміння аналізувати політичні, економічні, безпекові та правові процеси, пов'язані з використанням штучного інтелекту в міжнародних відносинах, оцінювати ризики, можливості та наслідки впровадження ШІ на глобальному рівні;
- командна робота та лідерство – ефективна взаємодія в малих групах під час аналізу кейсів, сценаріїв міжнародних конфліктів і політик у сфері ШІ, здатність досягати консенсусу та брати відповідальність за результати спільної аналітичної діяльності;
- навички прийняття рішень – здатність ухвалювати обґрунтовані рішення з урахуванням етичних принципів, міжнародних норм і стандартів регулювання штучного інтелекту в умовах складних глобальних викликів і кризових ситуацій;
- інформаційна та медіаграмотність – здатність здійснювати пошук, аналіз і критичну оцінку інформації про штучний інтелект, виявляти дезінформацію, маніпуляції, дипфейки та інформаційні впливи у сфері міжнародних відносин і глобальної безпеки.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали

Тема 1. Штучний інтелект: суть поняття, види та сфери використання	10	2	2	10	-	ДС, РМГ, 6
Тема 2. Використання штучного інтелекту у світовій економіці	12	2	2	10	2	ДС, РМГ, К 6
Тема 3. Штучний інтелект у військовій сфері	16	2	2	10	2	ДС, РМГ, К 6
Тема 4. Штучний інтелект у дипломатії	14	2	2	10	2	ДС, РМГ, К 6
Тема 5. Штучний інтелект у міжнародній безпеці	14	2	2	10	2	ДС, РМГ, К 6
Тема 6. Штучний інтелект і глобальне управління: роль міжнародних організацій	14	-	2	18	-	ДС, РМГ, К 6
Тема 7. Проблеми та перспективи використання штучного інтелекту у міжнародних відносинах	12	-	2	20	-	ДС, РМГ, 6
ІНДЗ						18
Тест						40
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять, підготовка до підсумкового тесту і написання ІНДЗ.

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
Опрацювання теоретичного матеріалу	30
Аналітичні завдання	14
Практичні завдання	14
Творчі завдання	10
Підготовка ІНДЗ	20
Загальна кількість годин	88

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Політика викладача щодо здобувачів освіти ґрунтується на принципах об’єктивності, прозорості, систематичності оцінювання та дотримання академічної доброчесності. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється відповідно до силабуса

ВОК та передбачає врахування всіх видів навчальної діяльності здобувача освіти протягом семестру.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Активна участь у лекційних і семінарських заняттях, виконання завдань, участь в дискусіях та демонстрація підготовленості до занять позитивно впливають на підсумкову оцінку.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у наукових заходах, волонтерська діяльність тощо) навчання може відбуватись у цей період в онлайн-формі або за індивідуальним навчальним планом за погодженням із викладачем. Поважні причини мають бути підтверджені відповідними документами.

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та ІНДЗ (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушенням принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення ВОК.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем семінарських занять відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Складання і перескладання заліку з ОК регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (від 26.06.2025 р.)

<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC.%D0%9B.%D0%A3_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Не передбачені.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ВОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під

час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості - 100.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права дозвати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Загальна сума балів за курс становить 100. Вона формується як сума балів за семінарські заняття (42 балів), ІНДЗ (18 балів) і тест (40 балів).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Гачкевич А., Николишин М. Дипломатичний набір інструментів штучного інтелекту. *International Science Journal of Jurisprudence. & Philosophy*. Vol. 2, No. 3, 2023, pp. 45-54.
2. Івасечко О., Калита О. Штучний інтелект як новітній інструмент дипломатії: виклики та перспективи. URL: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/34/22.pdf>.
3. Кулеба Д. Дипломатія майбутнього. Українська правда. Блоги. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/kuleba/5a3cc08726814/>.
4. Романюк Н. Вплив штучного інтелекту на зміну глобальної військово-безпекової системи. *Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернетконференції* (м. Луцьк, 11 листопада 2025 р.) / укладачі: С.Кулик, О.Борисюк. Луцьк, Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025. С. 101-103. (Романчук М.).
5. Романюк Н. Особливості використання штучного інтелекту в дипломатичній діяльності. *Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Луцьк, 1 листопада 2024 р.) / укладачі: С.Кулик, О.Борисюк. Луцьк, ВНУ імені Лесі Українки, 2024. PDF-формат; мережеве видання. С. 70–72 (Кулінич І.)
6. Романюк Н. Штучний інтелект як загроза міжнародній безпеці. *Сучасні суспільні комунікації: міжнародний досвід та українські реалії: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Лубни : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2025. С. 144-151.

7. Романюк Н. Штучний інтелект як інструмент трансформації дипломатичної комунікації: можливості та ризики. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації і регіональні студії*. 2025. № 3. С. 155-171. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2025-03-155-171>
8. Романюк Н.. Використання штучного інтелекту в глобальних економічних процесах. *Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та Європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність*. ФЕНІКС-2024: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (4 лютого 2024 року, м. Харків). Х. : Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, кафедра економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, 2025, С. 46-51.
9. Храпач В. Різновиди штучного інтелекту та можливості і проблеми його використання при стратегічному плануванні в економіці. *Економіка та суспільство*. Випуск 54, 2023. URL: [2715-Текст статті-2620-1-10-20230912](https://doi.org/10.2715-Текст статті-2620-1-10-20230912). pdf.
10. AI and International Relations: A New Balance of Power in a New World Order. URL: <https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-50312-22>.
11. Artificial Intelligence and its Impact in International Relations *Journal of Politics and Ethics in New Technologies and AI* Volume 2, Issue 1 2023. URL: <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/jpentai/article/view/35803/26837>.
12. Bjola, Corneliu; Manor, Ilan. *The Oxford Handbook of Digital Diplomacy*. Hardcover. Oxford University Press. 2024.704 p.
13. Stephane J Baele, Iqraa Bukhari, Christopher Whyte, Scott Cuomo, Benjamin Jensen, Kenneth Payne, Eugenio V Garci. AI IR: Charting International Relations in the Age of Artificial Intelligence. *International Studies Review*, Volume 26, Issue 2, June 2024, viae013. URL:<https://academic.oup.com/isr/article-abstract/26/2/viae013/7668196?redirectedFrom=fulltext>.
14. Wang Pei. On Defining Artificial Intelligence. *Journal of Artificial General Intelligenc*.<https://sciendo.com/downloadpdf/journals/jagi/10/2/article-p1.pdf>.